

Op te bergen
in de band van
3 november 2004

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit

gehouden op 6 september 2004

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling van de agenda	2
Verslagen vergaderingen RIM 14 juni, MWG/RIM 14 en 21 juni 2004 en BFE/RIM 23 juni 2004	2
Ingekomen stukken	2
Rondvraag	2
IPO-aangelegenheden	4
Discussienota Design en build: een nieuwe aanpak bij de wegenbouw in Drenthe van de CDA-fractie d.d. 8 juni 2004	5
Sluiting	12

STATENCOMMISSIE RUIMTE, INFRASTRUCTUUR EN MOBILITEIT

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit, gehouden op 6 september 2004 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

K. Jonker (voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
mevrouw M.J. Berkman-de Haan (GroenLinks)
N.B. Bossina (VVD)
A. Faber (CDA)
A. Haar (D66)
J. Haikens (VVD)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
C.D. de Jong (Fractie De Jong)
K. Jonker (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
C.H. Kloos (Drents Belang)
A.G.H. Peters (CDA)
B. Popken (OPD)
J. Slagter (PvdA)
K.H. Smidt (VVD)
mevrouw G. Timmer-Rijkeboer (D66)
A. Wendt (ChristenUnie)

Voorts aanwezig:

S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

A. Lanting (VVD)
E. Olij (PvdA)
G. Wieringa (Drents Belang)
J. Zweens (PvdA)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Lanting vanwege vakantie afwezig is. De heer Zweens is voorts afwezig, evenals de heer Olij. Verder heet hij de heer Haar van D66 speciaal welkom. Hoewel de heer Haar nog geen statenlid is, is er toestemming gegeven dat hij alvast de commissievergadering bijwoont. Hij wenst de heer Haar veel succes als lid van de commissie. De heer Kloos vervangt de heer Wieringa. Verder is er een uitnodiging ontvangen van de gemeente De Wolden om gezamenlijk op locatie te kijken naar woningbouw voor ouderen. Het voorstel is om dit op 13 oktober 2004 in de ochtend te doen. Dat is op een woensdag. Exacte tijd en programma zijn nog niet bekend. Ook de Statencommissie Cultuur en Welzijn (CW) zal hieraan deelnemen. Hij vraagt of de commissie akkoord gaat om dit werkbezoek op die morgen te plannen.

De heer HAIKENS constateert dat dit op een woensdag is en hij dacht dat was afgesproken dat dergelijke werkbezoeken zouden moeten aansluiten aan de vergaderingen. Er zullen ongetwijfeld argumenten zijn waarom dat in dit geval niet kan, maar dit punt is al eens eerder op de agenda geweest en er is over gesproken. Hij weet uit ervaring dat sommige mensen dan twee dagen vrijaf moeten nemen van hun werk en dan is het wel eens lastig. Zelf is spreker op 13 oktober 2004 verhinderd en collega Smidt ook. Wat hem betreft komt dit werkbezoek ongelukkig uit.

De VOORZITTER merkt op dat het een beetje een spagaat is, omdat het een uitnodiging aan twee commissies is, namelijk de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit (RIM) en de Statencommissie Cultuur en Welzijn. Het werkbezoek staat dus voor de leden van een van beide commissies op een verkeerde dag. Daar heeft hij geen oplossing voor en hij neemt aan dat de fractie van de VVD voor een goede vervanger zal zorgen. Daar gaat hij althans vanuit.

De heer WENDT merkt op dat het werkbezoek ook prima aansluit aan de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie (BFE).

De COMMISSIE stemt unaniem met het voorstel in.

De VOORZITTER heeft nog een mededeling van mevrouw Haarsma. Zij heeft in de vorige vergadering toegezegd om een stuk informatie over de megabioscoop in Emmen te geven. Mevrouw Haarsma kan er nu niet zijn, zodat de informatie schriftelijk zal worden toegestuurd.

3. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

4. Verslagen vergaderingen RIM 14 juni, MWG/RIM 14 en 21 juni 2004 en BFE/RIM 23 juni 2004

De verslagen worden conform het ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De heer SLAGTER vraagt of ingekomen stuk A4 over het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing de volgende keer op de agenda kan worden gezet.

De COMMISSIE stemt hier unaniem mee in.

De heer LANGENKAMP wil ingekomen stuk A3 op dezelfde manier op de agenda van de komende vergadering bespreken.

De COMMISSIE stemt hier unaniem mee in.

6. Rondvraag

De heer PETERS merkt op dat onlangs de minister van verkeer en waterstaat iets heeft gemeld over het plaatsen van bermmonumenten. Nu hebben de staten dit enkele jaren geleden aan de orde gehad en toen is duidelijk neergezet wat het beleid van de provincie Drenthe is. Spreker heeft daarna in de kranten iets gelezen over wat het beleid van de provincie Drenthe nog steeds is, maar hij heeft ook horen zeggen dat het naadloos aansluit bij het beleid van de regering. Is het beleid dat de afgelopen jaren is neergezet nog steeds hetzelfde, of zit er iets meer ruimte in,

omdat spreker het idee heeft dat het Rijk een iets ruimer beleid wil dan de provincie tot nu toe wilde?

De heer SWIERSTRA antwoordt dat een aantal jaren geleden na uitvoerige discussie beleid is vastgesteld. Het is een gevoelige materie en daar moet op een goede manier mee om worden gegaan. Inmiddels loopt het Rijk steeds meer aan tegen vraagstellingen rondom het probleem en komt nu met beleid. Datgene wat in de brief van de minister aan de Tweede Kamer staat, lijkt heel veel op het beleid dat in Drenthe wordt gevoerd en lijkt hier en daar zelfs wat ruimer, maar of dat in de praktijk ook ruimer is, is nog maar de vraag, gezien de manier waarop de minister het heeft opgeschreven. Zo vindt de provincie vaste monumenten in de berm niet wenselijk en daarvan zegt de minister dat het aan de rand van de berm hier en daar wel mag, maar dan alleen als het kan vanuit oogpunt van verkeersveiligheid, onderhoud en dergelijke. In een aantal gevallen zal dat betekenen dat er bijvoorbeeld net naast de berm, bijvoorbeeld aan de parallelweg die naast een berm ligt, wel een monument kan worden geplaatst. Ook kan er bijvoorbeeld in overleg met de betrokkenen voor een plek iets verderop worden gekozen die bijvoorbeeld veel veiliger is. Het kan bijvoorbeeld zijn op een rustplaats of iets dergelijks. Dat betekent dat de minister met haar beleid in de praktijk ongeveer net zo uitkomt als het huidige provinciale beleid. De minister heeft een aantal argumenten genoemd om het beleid te formuleren en daaruit komt naar voren dat dit beleid weliswaar met wat andere bewoordingen wordt vormgegeven, maar eigenlijk precies dezelfde strekking heeft als het provinciale beleid dienaangaande. Zijn uitspraken waren hierop gericht, want spreker vindt het in de eerste plaats buitengewoon goed dat het Rijk nu ook met een beleid terzake komt. Spreker denkt dat het voor alle betrokkenen die er in de praktijk tegenaan lopen, zoals de nabestaanden, goed is dat er eenduidigheid is. Indien alle overheden dat met elkaar doen lijkt het spreker prima. De minister heeft daarover aangekondigd met de gemeenten en de provincies te willen gaan praten. Dat moet nog gebeuren, dus dat wacht de provincie eerst af, voordat de provincie met grotere of kleinere aanpassingen gaat komen. Zodra die discussie is afgerond dan sluit de provincie daarop aan en komt spreker met nadere informatie.

De heer LANGENKAMP heeft een vraag over de bezuinigingen rondom het openbaar vervoer. Hij heeft daar in het voorjaar bij de algemene beschouwingen ook al eens over gesproken en er wordt volgens spreker nog steeds over onderhandeld door de provincie en het Rijk hoe nu de hoogte van de bezuinigingen voor Drenthe zal zijn. Bij de aanbesteding in Zuidwest-Drenthe is er ook een bedrag over. Is het mogelijk om ruim vóór de begrotingsvergadering een idee te krijgen in welke orde van grootte er in Drenthe bezuinigd gaat worden?

De heer SWIERSTRA antwoordt bevestigend en deelt mee dat hij de heer Langenkamp daar ruim vóór de begrotingsvergadering een idee over kan geven.

De heer SMIDT heeft een vraag naar aanleiding van het persbericht of het krantenartikel dat hij heeft gezien over het onthouden van goedkeuring aan een deel van het Bestemmingsplan buitengebied De Wolden. Er was nogal wat ophef over de reactie van de gemeente De Wolden. Deze was ook nogal wat heftig en er zat tenminste één element in waarvan zou kunnen worden gezegd dat de provincie formeel wel goed heeft gedaan om te toetsen aan het Provinciaal omgevingsplan (POP) I, gezien ook de termijn van de procedure, maar in het POP II was dat probleem ondervangen. Is het college ten aanzien van het uitbreiden van varkensstallen ten behoeve van dierwelzijn, genegen dat in heroverweging te nemen of staat anderzijds de gemeente De Wolden nog een mogelijkheid open om dit te kunnen ondervangen?

De heer SWIERSTRA antwoordt dat formeel heroverwegingen van planologische beslissingen niet aan de orde zijn. A prima vista voor mevrouw Haarsma sprekend, schat hij in dat dat niet aan de orde zal zijn. Of het gemeentebestuur van De Wolden het nodig vindt om met een nieuw voorstel te komen, waarvan wordt gedacht dat het op basis van het POP II op een andere manier wel (juridisch) inpasbaar is, laat hij op dit moment maar even voor rekening en verantwoording van de gemeente. Spreker heeft niet vernomen dat er van hieruit op dat vlak initiatieven worden ondernomen, maar dan zou spreker zich erin moeten verdiepen.

De heer SMIDT merkt op het jammer te vinden dat mevrouw Haarsma er niet is, want dan had hij erover door kunnen gaan. Hij zal er nog op terug komen.

7. IPO-aangelegenheden

De heer LANGENKAMP heeft een vraag over de decentralisatieproblematiek bij de spoorwegen. Spreker heeft vorige week in de Interprovinciaal Overleg(IPO)-berichten gelezen dat er overleg is geweest tussen het IPO en het Rijk en dat er nogal wat problemen zijn op financieel vlak, maar ook hoe het eigenlijk zou moeten. Hij vraagt of daarin voor Drenthe nog een aparte rol is weggelegd, gezien de lijn Emmen-Zwolle en wellicht de sluiting van het station Dalen. Als deze sluiting binnen anderhalf jaar mag en de decentralisatie is dan nog steeds niet zover doorgevoerd dat de staten daarover kunnen beslissen, dan vraagt spreker zich af in welke volgorde dat behandeld wordt en of de staten er dan nog iets over hebben te zeggen. Het gaat dus specifiek over de sluiting van station Dalen met betrekking tot deze problematiek en verder vraagt hij hoe de gedeputeerde de snelheid inschat dat die decentralisatie in de staten behandeld wordt?

De heer SWIERSTRA antwoordt dat dat laatste heel moeilijk is in te schatten, aangezien de provincie ook afhankelijk is van de vorderingen in die onderhandelingen. Die onderhandelingen vallen eigenlijk in twee stukken uiteen. Aan de ene kant wordt er samen met de andere provincies en het Rijk onderhandeld over een kader waarbinnen de centrale onderhandelingen moeten plaatsvinden. Het kan niet zo zijn dat de provincies zich tegen elkaar laten uitspelen en de een snel een deal sluit, waaraan de ander dan vervolgens wordt opgehangen, terwijl de omstandigheden in die provincie wel heel anders zijn. De provincie probeert daar algemene randvoorwaarden over te creëren en die hebben natuurlijk te maken met de exploitatiemogelijkheid en de discussie over de vraag of uitsluitend de exploitatie voor overdracht in aanmerking komt of ook het railinfradeel. Verder is het bij het railinfradeel de vraag of het daar gaat om de eigendom in zijn totaliteit met alles erop en eraan of uitsluitend over het uitbesteden van beheer en onderhoud. Dat zijn in ieder geval varianten daarin en het college is aan het verken- nen wat daarvoor de basisvoorwaarden zouden

moeten zijn. Meer in zijn algemeenheid heeft dat hele dossier een nauwe relatie met de discussie over de invloed op het dienstbetoon op het spoor. De provincie doet op dit moment een stevig pleidooi bij het Rijk om te zorgen dat provincies meer invloed te krijgen op de dienstenregeling van de Nederlandse Spoorwegen (NS), omdat die zeer maatgevend is voor het totale openbaarvervoersysteem in de regio waarvoor de provincie verantwoordelijk is. Immers, de provincie besteedt uit aan bedrijven en daarbinnen kan niet plotseling van alles en nog wat weer veranderd worden, want dat kost geld c.q. vervoer. Datgene wat de NS op het spoor heeft laten zien, los van de wijzigingen die zonder meer uitgevoerd gaan worden, directe invloed op de exploitatiemogelijkheid van het naastliggende streek- en stadsvervoer. Daar is het college dus mee bezig. Drenthe is een van de provincies waar zich decentrale contractlijnen bevinden die ter discussie zijn gesteld. Alle provincies hebben ongeveer dezelfde brief gekregen en wanneer de landelijke discussie hierover is afgerond, zullen op basis daarvan decentraal die onderhandelingen van start gaan. Ondertussen is de provincie wel bezig met een inventarisatie voor de lijn Zwolle-Emmen en spreker schat in dat de discussie over het station Dalen voldoende parallel geschakeld zal worden met de afronding van dit totale verhaal zodat er principebesluiten over eventuele decentralisatie genomen kunnen zijn voordat het besluit over Dalen door de NS genomen kan zijn. Het moet mogelijk zijn om dit binnen hooguit anderhalf jaar af te ronden. Dat is op dit moment het plaatje.

De heer LANGENKAMP is blij dat de heer Swierstra het probleem wel ziet, maar hij heeft gezegd dat hij ervan uitgaat dat het binnen anderhalf jaar kan. Als spreker dan naar de onderhandelingen kijkt en ziet dat er drie rondes gesproken is, terwijl er geen bal opgeschoten is, vraagt spreker zich af waar het optimisme van de heer Swierstra op gebaseerd is, terwijl Dalen over een half jaar wel dichtgaat.

De heer SWIERSTRA merkt op dat zijn hoop en verwachting is gebaseerd op het feit dat er nu al geruime tijd aan het dossier wordt gewerkt, dat er ook aan de kant van het Rijk een belang ligt om de discussie af te ronden en dat in ieder geval duidelijk is dat de concessieverlening aan de NS en alles wat daarbij hoort ook het komende najaar

zijn beslag zal krijgen, dus de provincie is een heel eind verder in het opstarten van dit dossier dan een paar jaar geleden. Als de provincie nog niet klaar zou zijn op het moment dat de sluiting van station Dalen aan de orde is, zal de provincie andermaal bepleiten om dat soort beslissingen in één keer te nemen en niet in stukjes te knippen. Daarnaast is Noord-Nederland specifiek bezig met vormen van visie op het totale spoorvervoer, ook in relatie tot het openbaar vervoer, en daar wordt ook afzonderlijk met de minister over gesproken. Al die elementen bij elkaar geven spreker voldoende vertrouwen dat de provincie op dit vlak binnen een jaar of anderhalf een heel eind verder moet kunnen zijn.

8. Discussienota Design en build: een nieuwe aanpak bij de wegenbouw in Drenthe van de CDA-fractie d.d. 8 juni 2004

De heer PETERS merkt op dat er op het ogenblik veel werkzaamheden aan allerlei wegen in Drenthe worden verricht. Dat is maar goed ook, want dit moet voortvarend worden aangepakt. Toch hoort hij veelvuldig de opmerking dat er soms wegen zijn afgesloten waar niet of nauwelijks werkzaamheden worden verricht, althans niet doorlopend. Dat bracht hem op de gedachte om eens met wegenbouwers te gaan praten en te vragen hoe zij aankijken tegen deze problematiek en of er ook een wijze is om dit op een andere manier te organiseren. Vanmorgen heeft deze commissie een werkbezoek gebracht aan twee weggedeelten en hij heeft gezien hoe die aanpak van Drenthe uitpakt. Wegenbouwers zeggen dat het in Drenthe goed gaat, maar het kan altijd beter en sneller. Wat hij vanmorgen in de inleiding heeft gehoord, is dat het om een project gaat dat nog geëvalueerd moet worden en waar ook nog haken en ogen aan zitten, maar wat zeker de moeite waard is om het verder uit te werken. Eigenlijk is de bedoeling van zijn voorstel om zich in de provincie de gedachte eigen te maken om in een vroeg stadium wegenbouwers te betrekken bij de plannen. De wegenbouwers gaven in de gesprekken een voorbeeld van twee rotondes die aangelegd zouden worden. Deze plannen waren helemaal bestekklaar gemaakt door de opdrachtgever, er waren afspraken met derden gemaakt en voordat de aannemer het werk kreeg, zei deze dat het jammer was dat deze afspraken al gemaakt wa-

ren, omdat hij kans zag om het in de helft van de tijd te doen indien hij er eerder bij betrokken zou zijn geweest. Ook vanmorgen is aangegeven dat met de creativiteit van de aannemer en het element van samenwerking door verschillende partijen die betrokken zijn bij dit soort projecten er sneller gewerkt kan worden, zodat niet één weg verschillende keren afgesloten moet worden omdat de ene keer de wegenbouwer bezig moet, de andere keer de groenvoorziening en weer een andere keer de nutsbedrijven. Kortom, een gezamenlijke aanpak verdient het om uitgeprobeerd te worden. Natuurlijk zitten er haken en ogen aan indien er gekeken wordt naar de juridische gevolgen, want dat moet ook nog uitgewerkt worden. Immers, als er open afspraken worden gemaakt en er komen problemen, zullen partijen voor de rechter moeten uitleggen wat er afgesproken is. Het is dus ook niet voor niets een pilot en die moet nog wel worden uitgewerkt. Vanmorgen werd echter door een projectleider uitgelegd dat er in Drenthe een visie nodig is en hij beoogt met dit stuk een visie van werken naar voren te brengen die de provincie kan hanteren bij het uitgeven van infrastructurele werken. Ook in de aanbevelingen is gezegd dat nu vaak genoeg wordt genomen met een 5 ½ als cijfer, terwijl er een veel hogere kwaliteit zou moeten worden gerealiseerd dan die 5 ½. Indien de wegenbouwbedrijven medeverantwoordelijk worden gemaakt voor kwaliteit en zij daarop worden afgerekend, zal er uiteindelijk een betere kwaliteit worden gerealiseerd. Controle blijft natuurlijk altijd nodig, evenals evaluatie, maar de provincie moet af van de wijze waarop nu altijd wordt gewerkt, namelijk dat de goedkoopste aannemer het altijd krijgt. Er moet veel meer sprake zijn van een proces waarbij degene die het project krijgt in een vroegtijdig stadium betrokken wordt bij de hoe-vraag, namelijk hoe wordt het werk uitgevoerd en dient de opdrachtgever veel meer te controleren of het overeenkomstig het plan van eisen wordt uitgevoerd.

De heer HAIKENS wil een opmerking vooraf maken omtrent dit onderwerp. Hij vraagt zich af of de commissie in dit stadium wel naar een inhoudelijke discussie over dit onderwerp moet, zeker gezien wat hij vanmorgen allemaal in de breedte te horen heeft gekregen en wat de planvorming van de provincie is. De Afdeling Wegen is voornemens om in oktober 2004 het college te informeren over de stand van zaken en dat het daarna in de staten

weer aan de orde komt. De staten krijgen ook nog heel veel informatie over dit onderwerp. Hij heeft alle respect voor het CDA om dit op dit moment op de agenda te plaatsen, maar los daarvan lijkt het spreker in dit stadium nog niet het optimale moment om hierover in de staten in alle breedte van gedachten over te wisselen. Spreker weet niet hoe de andere statenleden daarover denken maar hoe de VVD erover denkt is nu bekend. De confrontatie met de stand van zaken deze morgen weerhoudt hem ervan om nu inhoudelijk de discussie over deze nota aan te gaan. Het is verstandiger om hierop in oktober, november of december 2004 terug te komen.

De VOORZITTER merkt op dat bij de vaststelling van de agenda dit punt niet ter discussie is gesteld, zodat hij voorstelt om gewoon inhoudelijk over het voorliggende stuk te discussiëren.

De heer HAIKENS merkt op dat hij vindt dat het ook geen eer doet aan het CDA en het voorwerk om dit stuk maar gelijk van de agenda af te voeren. Dat ging hem twee stappen te ver. Hij suggereert het CDA om dit stuk aan zich te houden en het opnieuw in te brengen op het geschikte moment in oktober of november 2004. Hij gunt het CDA best de eer, maar vindt wel dat er realistisch moet worden omgegaan met het besteden van tijd aan de bespreking van dit stuk op dit moment.

De VOORZITTER constateert dat het CDA dit stuk niet terugneemt, dus wordt de discussie voortgezet.

Mevrouw TIMMER wil best inhoudelijk op dit stuk ingaan. Zij is vanmorgen niet in de gelegenheid geweest om het werkbezoek bij te wonen, dus kan zij niet beoordelen wat daar wel of niet over is gezegd en in hoeverre men daarop in oktober of november terugkomt. Zij merkt op dat het wellicht handig is dat de heer Peters eerst ingaat op wat de heer Haikens heeft gezegd. Mocht het CDA vinden dat dit punt toch behandeld moet worden, dan wil zij daar zo op ingaan. Zij kan nu nog niet beoordelen in hoeverre de zaak door de ambtelijke organisatie al zodanig wordt voorbereid dat het zinvoller is om daar in oktober of november van dit jaar verder over te spreken. Spreekster denkt dat de notitie die het CDA nu heeft ingebracht, alleen uitgaat van een aantal aandachtspunten en veronderstellingen waarvan het college gevraagd

wordt om er eens aandacht aan te besteden of er eens in te duiken om te kijken of dit iets voor de provincie is.

De heer HAIKENS merkt op dat hij deze morgen heeft geconstateerd dat de provincie hier in de praktijk al mee bezig is. Hij wil niet zeggen dat dit een achterhaalde discussie is, maar hij wil wel efficiënt vergaderen en als dit punt in oktober of november 2004 al aan de orde komt, vindt hij het niet zinvol om het daar nu al over te hebben.

De heer PETERS merkt op dat hij daarstraks is begonnen met te zeggen dat het een filosofie en houding is om innovatiever te zijn dan de provincie tot nu toe is geweest. De provincie heeft daar een aanzet toe gegeven met een pilot die geëvalueerd moet worden. Die pilot is weliswaar een hele goede stap naar wat hij graag zou willen, namelijk dat er een visie wordt ontwikkeld. Wegenbouwers willen ook een politiek draagvlak en dat is vanmorgen dan ook letterlijk gezegd. Spreker wil graag een uitspraak van de staten dat dit een goede manier van werken is, dat de staten dit ambiëren en toejuichen en dat dit verder uitgewerkt moet worden. Spreker denkt dat het ook een steun in de rug is indien de staten uitspreken dat de manier waarop er gewerkt wordt met grote infrastructurele werken, goed is en dat de staten deze manier van werken willen handhaven. Het gaat er niet om om de opdracht mee te geven, een kostenplaatje mee te geven of geld te besparen. Het gaat erom om een houding en filosofie aan te nemen die recht doet aan datgene wat in deze notitie staat.

Mevrouw TIMMER staat niet onsympathiek tegenover deze notitie en zij denkt dat het zijn nut kan opleveren. Zij wil de provincie echter als broedende kip niet storen en hoopt dat het college in oktober/november 2004 met nadere gegevens komt. Het zal bekend zijn dat in het overzicht van het werk van de bouwdienst van Rijkswaterstaat in 2003 een aantal van dergelijke projecten wordt genoemd. Het heet daar niet Design en build, maar Design en construct. Deze worden ook in dit overzicht genoemd en wat opvalt, is dat daarbij op dezelfde wijze wordt gewerkt. Spreekster hoopt dat dat ook bij de provincie bekend is en dat daar verder naar wordt gekeken. Een van de opmerkingen die het CDA in de notitie maakt, is dat bij een verschuiving van verantwoordelijkheid en het

overdragen van zaken aan de bouwer, er op een gegeven op het provinciehuis minder werk is. Toch denkt het CDA 30% te kunnen besparen. Zij vraagt zich af of dat meerdere werk wat de bouwer doet, niet een gedeelte opslokt van de beoogde besparingen. Verder wordt op geen enkele wijze ingegaan op de andere zaken die ook eventueel het werk kunnen vertragen, zoals de weersomstandigheden. Dat geldt natuurlijk voor alle zaken, maar nogmaals, zij vindt de notitie sympathiek en is benieuwd hoe het verder in oktober/november 2004 tot haar komt.

De heer HAIKENS merkt op dat het na zijn betoog van zojuist niet relevant lijkt om op dit moment en in dit stadium hierover te praten. Hij komt hier in oktober/november 2004 op terug. De VVD heeft alle vertrouwen en is gerustgesteld als het gaat om de ondernemingsgeest van dit college.

De heer KLOOS vindt de notitie van het CDA een heel goed stuk en is blij dat dit op de agenda staat. Dat de VVD daar wat anders tegenaan kijkt, verbaast hem ten zeerste. Juist de VVD had dit moeten ondersteunen, zeker als het gaat over aanbesteding. Veel zaken die zijn genoemd, vallen al onder het aanbestedingsrecht zoals dat door de provincie is vastgesteld, alleen de problemen die er worden aangegeven, hebben meer te maken met overlast, het langs elkaar heen werken van partners, het efficiënter werken en dat soort zaken. Het lijkt spreker heel zinvol om het college neer te zetten als broedende kip, maar het is noodzakelijk dat het college toch even wakker wordt geschud en even van de eieren afkomt. Spreker wil de broedende kip meegeven om te kijken of het mogelijk is om een jaar voordat projecten uitgevoerd moeten worden, hierover na te denken. Als er in 2005 dus heel wat infrastructurele projecten zijn die binnen de provincie moeten worden aangepakt, lijkt het spreker het beste om die al in 2004 uit te zetten en aan te besteden. Dan krijgt degene die het werk gegund wordt, de mogelijkheid om het goed in te plannen in het aankomende jaar. Meestal heeft de opdrachtnemer namelijk ook nog andere werken uit te voeren voor gemeenten en dat soort zaken. Die dingen kunnen dan gekoppeld worden en zo ontstaat er een duidelijk plaatje. In die zin kan er veel efficiënter worden gewerkt en levert het minder overlast op voor de weggebruiker. Spreker vraagt om daarnaar te kijken en daar zit dan ook de

efficiëntcy. Indien dat soort projecten makkelijker kunnen worden ingevuld, komt de provincie met de aanbesteding mogelijk ook goedkoper uit. Hij gaat dan ook mee met de strekking van de notitie van het CDA.

De heer SLAGTER is het in essentie eens met de opmerkingen van de heer Haikens. Wellicht had hij het al aan het begin van de vergadering moeten aankaarten, maar dat is niet gebeurd. Het is overigens in het kader van het dualisme wel frappant hoe de commissie zich nu uitspreekt over de uitvoering van beleid. Dat is wel weer een nieuw fenomeen.

De heer PETERS merkt op dat het in het kader van het dualisme heel normaal is, indien de staten zelf een discussie voeren en niet achter het college aanlopen.

De heer SLAGTER merkt op dat in het kader van het dualisme het voorliggende stuk wellicht kaderstellend en bijstellend van karakter is, maar als de heer Peters zegt dat de uitvoering van grote infrastructurele werken korter, beter en sneller kan, houden de staten zich toch bezig met uitvoering van beleid en niet met beleidsbijstelling. Spreker heeft deze morgen begrepen dat de oude manier van aanbesteden fricties oplevert, in de zin dat het product niet de vereiste kwaliteit heeft of een minimale kwaliteit heeft omdat een uitvoerder snel aan de schrale kant gaat zitten. Er dient een vorm te worden gezocht dat de aanbesteding transparant en volgens de Europese wetgeving gaat verlopen en dat de kwaliteit van de uitvoering wordt verbeterd. Spreker heeft begrepen dat de provincie daar druk mee bezig is door middel van pilots, om te kijken wat hier mogelijk is. Ook heeft hij begrepen dat deze commissie in oktober/november 2004 uitgebreid geïnformeerd gaat worden. In ieder geval zal het college de commissie verder informeren over het verdere beleid. Wat spreker vanmorgen wel gemerkt heeft is dat de opdrachtnemers behoefte hebben aan visie en duidelijkheid aan de kant van de provincie. Daar wil spreker straks wel graag over meepraten als hij de desbetreffende stukken krijgt.

De heer PETERS merkt op dat daar nu ook al over gesproken kan worden.

De heer SLAGTER antwoordt dat hij daar zojuist al het een en ander over heeft gezegd.

De heer BAAS is het in grote lijnen eens met wat de heer Haikens al eerder heeft opgemerkt. Bij het bestuderen van het stuk had hij nog niet de wetenschap die hij vanmorgen heeft opgedaan. Dat betekent dat de provincie nog volop met dit onderwerp bezig is en dat dit najaar met een aanbestedingsnota zal worden gekomen. Die nota zullen de staten ook ontvangen, zodat hij dan gelegenheid genoeg krijgt om in beleidsvoorbereidende zin de zaken nader in te vullen. Het is mogelijk om visie te ontwikkelen indien er over basale zaken nog weinig zinnigs kan worden gezegd, zoals hoe het aanbestedingstraject eruit gaat zien, hoe het zit met de deskundigheid in het provinciehuis als de provincie dit anders gaat doen, de effecten op de kosten en de juridische gevolgen. Daar zou een visie op ontwikkeld kunnen worden maar daarvoor beschikt hij op dit moment over te weinig basisinformatie. Daarom vindt hij eens discussie over dit onderwerp op dit moment te vroeg. Het enige wat hij heeft begrepen uit zijn achterban is dat een pilot zoals bij de Rijksweg 31 Drachten niet op erg veel enthousiasme is gestuit. Er zitten nogal wat haken en ogen aan die in de huidige fase van de planvorming nog niet zichtbaar zijn. In een later stadium zal hij hier dus op terugkomen.

De heer DE JONG was ook niet in de gelegenheid vanmorgen aan te schuiven bij de excursie. Ook hij vindt dat de discussie op dit punt ietwat vroeg komt. Daar het nu op de agenda staat en behandeld wordt, kan de notitie wel zijn sympathie wegdragen. Ook spreker maakt zich zorgen over hoe dit straks behandeld wordt en verder moet. Wat hem te binnen schoot is het fenomeen dat als er wordt aanbesteed, de goedkoopste het moet krijgen. Dat is prima, want de provincie is spekkoper, maar dat betekent wel dat er goede controle en bestekken moeten zijn. Spreker vraagt zich af hoe het moet als de aannemer meedenkt met het realiseren van de werken in het voortraject. In dat geval dient die aannemer het werk ook te krijgen en dat is merkwaardig. Daar zou hij niet te snel mee door één deur willen. De overige aanbevelingen kunnen op zijn sympathie rekenen en hij is benieuwd naar de vervolgdiscussie en de informatie die nog tot hem komt. Eigenlijk kan hij nu niet discussiëren.

De heer POPKEN constateert dat er sprake is van een cultuuromslag in het wereldje van aannemers en projectgunners. In die wereld is jarenlang een bepaald patroon gevolgd en wat het stuk hier voorschrijft en wat hij vanmorgen heeft kunnen constateren, is dat er op dit gebied veel moet veranderen. Over effectiviteit gesproken heeft hij voorbeelden dat in gemeenten de straat net is hernieuwd en dat er veertien dagen later iemand komt die aangeeft dat de riolering ook nog aangepast moet worden. Wat dat betreft, is een samenspraak met andere projecten erg belangrijk. Zijn fractie ondersteunt het CDA dan ook met dit initiatief. Er moet echter nog veel water naar de zee en hij ziet met belangstelling uit naar een stuk evaluatie over de pilots die de provincie nu in gang heeft gezet. Een ander punt is natuurlijk dat niet alleen de provincie op dit vlak aan het werk is, want ook in de richting van gemeenten zouden bepaalde suggesties moeten worden gedaan, al dan niet in VNG-verband.

De heer LANGENKAMP merkt op dat in het begin de discussie is gevoerd of dit punt nu van de agenda had moeten of niet. Hij voelt daarin wel mee met de heer Haikens. Hij voelt ook mee met de heer Peters, want als partijen dit aandragen moet dat worden gerespecteerd en moet er goed naar worden gekeken. Al pratende komt het erop neer dat de discussie eigenlijk te vroeg is, oftewel de commissie moet bij zichzelf goed nagaan hoe bepaalde punten geagendeerd worden en welke onderbouwing daarbij wordt gegeven. De heer Peters geeft in de discussie dat de staten hierin ook het initiatief kunnen nemen. Spreker had niet begrepen dat dat de insteek van het CDA was. Hij zou dan namelijk een andere notitie hebben geschreven dan die nu voorligt, want er wordt nu inhoudelijk gediscussieerd over hoe dit moet en hoe het met termijnen zit en dergelijke. Als dit project is afgerond en er wordt vervolgens gewerkt aan een volgend project, terwijl dat project uitloopt, levert dat allerlei problemen op. Waar het spreker om ging is dat als de staten zeggen hierin het initiatief te willen nemen, dan zou hij een andere nota hebben geschreven. Hij vindt het dus prima dat het CDA dit voorstelt, maar dan had hij het graag anders gezien. Hij is het dus eens met de heer Haikens dat de discussie op dit moment te vroeg komt. Daar komt bij dat de heer Swierstra al bij de algemene beschouwingen heeft aangegeven dat dit al gebeurt bij de provincie en dat dit

al een manier van uitvoeren van beleid is. Het loopt dus al minstens een jaar. Indien de staten zich dus met uitvoering van beleid willen bemoeien, moet er een andere insteek worden gekozen. Op deze manier komt het op een verkeerd tijdstip en met een verkeerde inhoud.

De heer PETERS vraagt wat de heer Langenkamp met een verkeerde insteek bedoelt.

De heer LANGENKAMP merkt op dat de gedeputeerde Swierstra bij de algemene beschouwingen in het voorjaar al heeft gezegd dat de provincie op deze manier werkt. Daar is toen over gediscussieerd en toen is er gezegd dat het voordelen opleverde. Het levert natuurlijk ook voordelen op want beide partijen, publiek en privaat, willen het. Vervolgens moet er gekeken worden hoe er afspraken kunnen worden gemaakt. Zoals net door de heer De Jong is gezegd, zullen aannemers die meedenken, ook kosten maken. Hoe gaat de provincie om met die kosten, als de desbetreffende aannemer het project vervolgens niet krijgt? Dit speelt wel degelijk mee. De provincie is er mee aan de gang, er is een pilot en dat betekent dat eerst die pilot afgewacht moet worden. Er moet dus op een andere manier gekeken worden naar het hele aanbestedingstraject en de staten moeten daar een mening over hebben. Echter, de staten moeten die mening niet formuleren naar aanleiding van het voorliggende stuk, maar moeten een visie vormen op aanbesteding in het algemeen.

De heer SWIERSTRA merkt op dat het altijd lastig is om een goede discussie te voeren indien partijen het in wezen met elkaar eens zijn en dat is hier in een aantal opzichten het geval. Kijkend naar het aanbestedingsbeleid dan is dat al een aantal jaren in ontwikkeling, zowel juridisch, organisatorisch en in de zin van hoe er praktisch mee moet worden omgegaan in de richting van aannemers. Al jaren geleden is er bijvoorbeeld bij Rolde een tweetal rotondes aangelegd waar in wezen avant la lettre reeds met Design en build is gewerkt. In deze projecten kreeg de aannemer een grotere rol om gedurende het werk te zoeken naar de best mogelijke oplossingen. Bij de opzet van het werk werd dan ook gekozen voor de praktische weg. Waar gaat het om bij uitbesteding en uitvoering van openbare werken? Dat het zo efficiënt mogelijk gebeurt ten aanzien van de weggebruikers.

Dat is een van de elementen die vandaag zijn genoemd en daartoe heeft de provincie een aantal initiatieven genomen, door websites te maken en afspraken te maken met gemeenten over het vroegtijdig aanleveren van informatie, te zorgen dat het doorgespeeld wordt naar weggebruikers, maar ook aan specifieke categorieën als openbaar vervoer en dergelijke. Voor die hele systematiek heeft de provincie vorig jaar van de Noordelijke wegenbouwers VIANED een wisseltrofee gekregen vanwege het feit dat de provincie met dat systeem heel innovatief bezig was. Ten aanzien van de praktijk en hoe de werken zo goed mogelijk kunnen worden aanbesteed en uitgevoerd, merkt spreker op dat het enerzijds gaat om de technische kwaliteit van het werk, zoals of de stenen en het asfalt goed is. Daar bestaat natuurlijk een spanningsveld met de kosten. Op dit moment besteedt de provincie in een aantal gevallen puur aan op basis van prijs. Het werk wat geleverd wordt, wordt vervolgens gemeten aan de hand van vaste criteria van kwaliteit. Zo wordt het asfalt gemeten en worden proeven genomen met betrekking tot de dikte van het zand. Indien aan de minimumkwaliteit die is gesteld, is voldaan, is het daarmee goed. Het kan zijn dat er qua absolute kwaliteit bijvoorbeeld slechts een 5½ of 6- wordt gehaald. Dat is echter wel een voldoende en dan is de politieke vraag of er nog meer moet gebeuren, want de andere kant is dat het dan veel luxer wordt. De vraag is of dat wel nodig is. Moeten wij op goud rijden, of kan het ook een klein beetje minder? Is spoorvorming van één millimeter nog verantwoord? Dergelijke zaken vormen ook onderdeel van de discussie, dus er kan niet maar zo worden gezegd dat er naar een 8 of een 9 gestreefd moet worden. Dat is lang niet altijd wenselijk. In een aantal met name meer gecompliceerdere projecten gunt de provincie niet zo, maar ook op basis van de laagste prijs.

In het bestek kan een scala van eisen worden opgenomen waaraan moet worden voldaan en dan zit de kwaliteit al in het bestek en mag wel degelijk op prijs worden beoordeeld. Er zijn ook gevallen waarin wordt gezegd dat het op een andere manier moet gebeuren en dan wordt gekozen op basis van de economisch meest verantwoorde aanbidding. Dat betekent dat bij de gunning kwaliteitscriteria en alternatieven waar een aannemer mee komt, worden meegewogen in de uiteindelijke gunning. Dat betekent dat lang niet altijd de laagste inschrijver het project zal krijgen.

Het afgelopen jaar is het provinciaal ambtelijk apparaat steeds verdergegaan met het zoeken van nieuwe vormen van aanbesteding en het onderhouden van contacten met aannemers. Meest in het oog springend op dit moment is het hele traject aan de Hoogeveense Weg in Meppel. Dat is een volledige Design en build-constructie geworden, waarbij de provincie natuurlijk aanloopt tegen heel veel vragen die hier al zijn gerezen, namelijk wat de juridische verhouding is naar de aannemer toe en hoe kosten en dergelijke worden verrekend. Een belangrijk element met betrekking tot de visie van de staten is de mate waarin de provincie op een gegeven moment bereid is een deel van de eigen verantwoordelijkheid de deur uit te doen. Het is aan de staten om aan te geven wat de randvoorwaarden zijn en waaraan voldaan moet worden in de richting van de aannemer. Dat betekent wel dat er in zo'n Design en build-, of indien het nog een stap verder gaat Design en construct-verhaal, een aannemer in de praktijk van het werk met net iets anders komt dan de provincie had gedacht. Dat is op zich geen probleem, want het uiteindelijke product ligt er goed bij en dat kan te maken hebben met kosten, maar ook gewoon met de praktijk van het bouwen, de vormgeving van het geheel of de vormgeving van het werkproces. Wat op dit moment ook al gebeurt, is te onderzoeken of een aannemer een rol kan krijgen in de verkeersgeleiding bij omleggingen. De aannemer dient daar tevens voor verantwoordelijk te worden gemaakt en indien het langer duurt dan een vooraf besproken tijd dan kost het de aannemer geld. Er zijn allerlei mogelijk instrumenten waar de provincie op dit moment al aan werkt. Dat betekent wel dat de provincie iets uit handen moet geven en als de heer Kloos dan zegt dat als de provincie iets in 2005 wil doen, er al dit jaar een bestek moet worden gemaakt. Daar is spreker het volstrekt mee eens en er wordt op heel veel terreinen al zo voorbereidend gewerkt. Er is echter wel iets wat daarbij in acht genomen moet worden en dat is dat de staten het budgetrecht hebben. Spreker kan dan ook geen bestek uitzetten indien hij van de staten nog geen geld heeft gekregen. Dat is een kleine complicatie. Dit najaar komt het college dan ook met een voorstel naar de staten om in het meerjarige investeringsprogramma ruimte te geven voor de uitvoering van projecten, want als dat gebeurt, kunnen veel makkelijker langlopende afspraken worden gemaakt en kunnen veel makkelijker projecten

worden gecombineerd en kan naar de toekomst toe beter worden gestuurd. De gemeenten zijn op een aantal onderdelen al met de provincie in gesprek. Over de aanbestedingsprojecten die gemeenten zelf doen, daar gaat de provincie niet over maar daar gaat de gemeenteraad van de desbetreffende gemeente over. De staten bemoeien zich niet met de uitvoering van beleid indien de staten zich uitspreken om op de manier van Design en build aan het werk te gaan met aannemers. Als het daarom gaat, bepalen de staten de randvoorwaarden en daarmee sturen de staten op hoofdlijnen. Het wordt wat anders indien hier in de commissie en detail wordt gesproken over de exacte juridische gevolgen van het in zee gaan met bepaalde aannemers en in hoeverre die aannemers bepaalde voorbereidingskosten in rekening kunnen brengen op het moment dat die aannemer het werk niet krijgt. Zo kan spreker talloze andere voorbeelden noemen die niet ten principale in deze discussie terecht horen. Over de visie op aanbesteden en dergelijke spreekt het college graag met de staten. Over dit onderwerp zal het college dit najaar met een nader voorstel komen en die gaat over het actualiseren van het aanbestedingsbeleid. Dat is datgene waar de staten dit najaar mee geconfronteerd gaan worden en daar is dit een onderdeel van. Over de visie zoals die in de notitie van het CDA is neergelegd, bestaat dus eigenlijk geen enkel verschil van mening en het college is hier al geruime tijd mee bezig. Zo ziet spreker ook deze bijeenkomst, namelijk als steun voor dat verhaal, en het college gaat ook gewoon op die lijn verder en legt dit waar nodig vast in nieuw beleid.

TWEEDE TERMIJN

De heer PETERS vindt het toch jammer dat de discussie is gelopen zoals deze is gelopen en dat er een paar partijen zijn die er inhoudelijk verder niet over willen praten. Er zijn vier aanbevelingen geschreven door het CDA en die aanbevelingen gaan over de hoofdlijnen, zoals de heer Swierstra die zojuist verwoordde. De filosofie en houding die dit met zich meebrengt, wil hij graag aan het college meegeven en hij vindt dat de staten een kans laten lopen als zij zich gaan verschuilen achter het verhaal dat zij er wel over willen praten als er in het najaar stukken over dit onderwerp voor komen te liggen. De staten kunnen nu al een uitspraak doen door te zeggen dat dit een innovatieve

manier van werken is en een aanbestedingsmanier die steeds meer opgeld doet en dat het college nu al op die manier moet gaan werken, daar waar het kan. Hij vindt het jammer dat dit nu niet gebeurt en dat is een kans die de staten laten lopen.

Mevrouw HUISMAN merkt op dat deze morgen in wezen is gezegd dat er al op deze manier gewerkt wordt, dat er een pilot is en dat er gegevens zijn. Als dit een goede manier is, dan is dat toch prima? Dan zegt de commissie dat nu en dan wordt er later inhoudelijk verder over gesproken.

De heer PETERS ontkent dit. De staten hebben nog nooit naar het college toe uitgesproken dat er op deze moderne en innovatieve manier gewerkt moet gaan werken. Indien op die manier wordt gewerkt en mensen en aannemers in voortrajecten veel eerder bij het werk worden betrokken, is het mogelijk om op allerlei manieren in geld, tijd en minder overlast te verdienen. Er zijn nu commissieleden die zich verschuilen achter een stuk wat het college wel eens een keer het daglicht laat zien. Laten de staten nu eens dapper zijn en het college een opdracht meegeven.

De heer HAIKENS hoort de heer Peters zeggen dat andere partijen zich verschuilen achter een stuk dat ooit wel eens zal verschijnen. De VVD verschuilt zich echter nergens achter. Hij constateert dat er op dit moment in deze provincie een werkwijze wordt gehanteerd waar nog steeds het woord pilot aan verbonden is. Er is een aantal ervaringen opgedaan met andere werkwijzen, waar ook het ambtelijk apparaat nog aan moet werken en waar de staten nog uitgebreid over geïnformeerd gaan worden. De informatie die hij vanmorgen heeft opgedaan, had voor deze vergadering kunnen worden gebruikt, maar het CDA doet dat niet. Er is vanmorgen namelijk een toezegging geweest dat deze herfst een aanvullende nota komt waar hij zich inhoudelijk beter op kan voorbereiden dan op het voorliggende stuk. Uit die nota die in het najaar zal verschijnen, zullen de staten ook kennis kunnen nemen van ervaringsgegevens en dan hebben de staten een veel betere discussie als op grond van een aangeving van het CDA. In oktober/november 2004 kan dus een veel betere discussie worden gevoerd en dan is het nu niet nodig om die inhoudelijke discussie op dit moment te voeren. Bovendien trekt spreker de

conclusie dat de discussie die daarnet plaats heeft gevonden, over niets gaat. Iedereen praat over hetzelfde, vindt het een goed idee, het college is er goed mee bezig en over de uitvoering is ook geen verschil van mening. Het gaat dus kennelijk alleen maar over de procedure. Procedures kunnen altijd alleen op grond van voldoende gegevens plaatsvinden en die gegevens zijn er op dit moment niet. Er is de staten toegezegd dat die gegevens in oktober/november zullen komen en op dat moment kan die discussie worden gevoerd.

De heer SLAGTER heeft het gevoel dat er nu zwarte pieten worden uitgedeeld, terwijl hij toen hij deze week het stuk van het CDA las, het idee had dat Design en build het helemaal was. De problematiek is duidelijk en indien de heer Peters zegt dat het misschien goed is om te clusteren, verkorte uitvoeringsversies te gebruiken, efficiënter, goedkoper en sneller te werken, dan is spreker daar niet op tegen. Het alternatief waar hij vanmorgen naar gekeken heeft, blijkt ook geen wonder te zijn. Het blijkt een complexe materie te zijn waar veel haken en ogen aan vast zitten en er zal moeten worden gekeken of het werkelijk een goed alternatief is. Hij heeft ook begrepen dat er misschien naar een mix van verschillende contractvormen moet worden gekeken om de zwakheden van dit alternatief op te vangen. Spreker is benieuwd hoe dit zich zal ontwikkelen en is benieuwd naar de visie zoals die straks in het stuk van het college in oktober/november 2004 wordt gepresenteerd. Tegen die tijd kan verder worden gekeken of er werkelijk betere alternatieven zijn voor de toekomst.

De heer KLOOS is tevreden dat het wel ingebracht is. Het heeft nu de aandacht gekregen die het verdient en hij denkt dat hij kan vaststellen dat als het over de hoofdlijnen en aanbesteden gaat, er daar een hoop knelpunten kunnen worden weggehaald door een meerjarenbudget vast te stellen. Dat is dan in ieder geval de winst van vanmiddag. De heer Swierstra moet dan ook maar zo snel mogelijk met een voorstel komen om dit binnen de staten zijn weg te laten vinden.

De heer BAAS vindt dat de heer Peters de overige fracties toch wat negatief beoordeelt vanmiddag. Spreker vond het zelf aanvankelijk ook een leuk verhaal van het CDA. De naam Design en build klinkt alleen al geweldig, maar dat er wat haken

en ogen aan zouden zitten, had spreker ook al begrepen. Dat is vanmorgen nog eens bevestigd. De opdracht die de staten aan de gedeputeerde zouden moeten geven, is al lang en breed door het college opgepakt. Er wordt dus al aan gewerkt. Hij staat heel sympathiek tegenover de algemene uitgangspunten in de CDA-notitie en is benieuwd in hoeverre dat gerealiseerd kan worden. Hij zal er in een later stadium op terugkomen.

De heer LANGENKAMP merkt ten aanzien van de opmerking van de heer Peters, namelijk dat andere partijen zich verschuilen, op dat de heer Peters kan verwachten dat er commentaar op zo'n opmerking komt. Eigenlijk zou de heer Peters die woorden moeten terugnemen en heeft hij die ook niet zo bedoeld, want er is volgens spreker geen enkel partij die zich ergens achter verschuilt. Het is eerder zo dat het moeilijk discussiëren is, indien partijen het nagenoeg allemaal met elkaar eens zijn, zoals de heer Swierstra ook al zei. In die zin denkt spreker dat er niet veel tijd meer aan besteed hoeft te worden.

De heer DE JONG merkt op dat het CDA niet eens zijn wonden hoeft te likken, want zij zijn niet geslagen. Het CDA kan alleen maar glimlachend naar huis gaan en de discussie in een later stadium, met daarbij de notitie van het college, aanslingeren. Even afwachten, dus.

De VOORZITTER concludeert dat de staten weer een stuk verder zijn met het nieuwe systeem van aanbesteden. Vanmorgen hebben verschillende commissieleden uitgebreide informatie gehad en daar is vanmorgen over gesproken. Het komt ongetwijfeld weer terug.

9. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 15:01 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit van 11 oktober 2004.

, voorzitter

, griffier

HW

TOEZEGGING: geen.

